Financováno Evropskou unií

Projekt „Péče o chráněná území Zlínského kraje 2023– 2027“, reg. č. CZ.05.01.06/01/22_030/0002308, je financován Evropskou unií

Plán péče o přírodní památku
STONÁČ
na období 2024–2033

Vilém Jurek
2023

Schváleno příslušným orgánem ochrany přírody, Krajským úřadem Zlínského kraje, odborem životního prostředí a zemědělství

protokolem č. j. …… ze dne ……..

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

OBSAH

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉM ÚZEMÍ 5
1.1 Základní identifikační údaje 5
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR 5
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí 5
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma 6
1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími 6
1.6 Kategorie IUCN 6
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ 7
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu 7
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav 7
1.8 Cíle ochrany 7
2. ROZBOR STAVU ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ S OHLEDEM NA PŘEDMĚT OCHRANY 8
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů 8
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů 8
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů 9
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti . 10
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti 11
2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy 12
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch 12
2.4.1 Základní údaje o lesích 12
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích 13
2.4.3 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky 13
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranářských zásahů do území a závěry pro další postup 13
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize 14
3. PLÁN ZÁSAHŮ A OPATŘENÍ 15
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ 15
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání 15
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území 21
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností 21
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu 21
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území 21
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností 22
3.6 Návrhy na vzdělávací využití území 22
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území 22
4. ZÁVĚREČNÉ ÚDAJE 22
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností) 22
4.2 Použité podklady a zdroje informací 23
4.3 Plán péče zpracoval 25
4.4 Schválení orgánem ochrany přírody 25
5. SEZNAM PŘÍLOH 25

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉM ÚZEMÍ

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	412
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Stonáč
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	nařízení kraje
orgán, který předpis vydal:	Zlínský kraj
číslo předpisu:	16/2013
datum platnosti předpisu:	16.12.2013
datum účinnosti předpisu:	1. 1.2014

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Zlínský
okres:	Kroměříž
obec s rozšířenou působností:	Kroměříž
obec s pověřeným obecním úřadem:	Kroměříž
obec:	Kroměříž
katastrální území:	Bílany

Příloha:
M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

k. ú. Bílany [604038]

Číslo parcely podle KN	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m²)
1001	ostatní plocha	neplodná půda	60001	2 619	2 619
1002	ostatní plocha	neplodná půda	60001	2 002	2 002
1003	lesní pozemek		60001	3 093	3 093
1005	ostatní plocha	jiná plocha	10001	233	233
1006	ostatní plocha	zeleň	60001	349	349
1083	ostatní plocha	zeleň	60001	3 151	3 151
1122	vodní plocha	zamokřená plocha	60001	14 384	14 384
1402	ostatní plocha	ostatní komunikace	10001	3 421	45
1407	ostatní plocha	jiná plocha	60001	5 379	5 379
1409	ostatní plocha	jiná plocha	10001	19 724	583
1460	vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	10001	15 145	14 086
1461	vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	10001	1 332	45
1400/1	ostatní plocha	jiná plocha	10001	25 077	132
Celkem					**46 101***

* Celková výměra vypočtená ze souřadnic se liší v dopustných odchylkách v porovnání z výměry dle KN a výměry dle mapové vrstvy GIS.

Příloha:
M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

Ochranné pásmo:

k. ú. Bílany [604038]

Číslo parcely podle KN	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m²)
1084	ostatní plocha	zeleň	60001	10 329	10 329
Celkem					**10 329***

* Celková výměra vypočtená ze souřadnic se liší v dopustných odchylkách v porovnání z výměry dle KN a výměry dle mapové vrstvy GIS.

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	0,3093	–		
vodní plochy	2,8515	–	zamokřená plocha	1,4384
			rybník nebo nádrž	–
			vodní tok	1,4131
trvalé travní porosty	–	–		
orná půda	–	–		
ostatní zemědělské pozemky	–	–		
ostatní plochy	1,4493	10 329	neplodná půda	0,4621
			ostatní způsoby využití	0,9872
zastavěné plochy a nádvoří	–	–		
Plocha celkem	**4,6101**	**1,0329**		

Příloha:
M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park: ne
chráněná krajinná oblast: ne
jiný typ chráněného území: ne

Natura 2000
ptačí oblast: ne
evropsky významná lokalita: **CZ0723424 Stonáč**

1.6 Kategorie IUCN

IV – území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Původní zbytky hanáckých tůní s typickými mokřadními společenstvy a kuňka ohnivá (*Bombina bombina*) – evropsky významný druh a její biotop.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

Název ekosystému*	Podíl plochy v ZCHÚ (%)	Popis ekosystému	Kód předmětu ochrany**
V2C Makrofytní vegetace mělkých stojatých vod, ostatní porosty	24	biotop tvoří několik protáhlých tůní, které jsou částečně průtočné (jsou položené na potoce Stonáč), jedná se o hlavní habitat pro obojživelníky, především pro předmětnou kuňku obecnou, zarostlé porosty žebratky a okřehku	a

* Název ekosystému podle Katalogu biotopů (Chytrý et al. 2010) na úrovni základních jednotek klasifikace biotopů.
** Kód předmětu ochrany: a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ; b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO; c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ.

B. druhy

Druh	Stupeň ohrožení*	Popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	Kód předmětu ochrany**
kuňka obecná syn. k. ohnivá *Bombina bombina*	EN	vázaná na mokřadní a vodní biotopy stojatých vod, především se jedná o tůně a mělčiny, zimuje v porostech dřevinné vegetace, pod kameny pod kořeny, desítky jedinců	a, b (1188)

* Stupeň ohrožení podle červených seznamů ČR (Chobot, Němec 2017): EN = ohrožený.
** Kód předmětu ochrany: a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ; b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO; c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ.

1.8 Cíle ochrany

A. ekosystémy

Ekosystém	Cíl ochrany	Indikátory cílového stavu
V2C Makrofytní vegetace mělkých stojatých vod, ostatní porosty	Zlepšení stavu biotopu z hlediska kvality vody, zarybnění, oslunění a členitých litorálů. Vytvoření optimálních podmínek pro rozmnožování vodních živočichů (zejm. obojživelníci).	▪ rozloha ekosystému 1,5 ha ▪ absence ryb a nepůvodních druhů rostlin a živočichů

B. druhy

Druh	Cíl ochrany	Indikátory cílového stavu
kuňka obecná *Bombina bombina*	Zachování životaschopné populace a její posílení.	▪ stálá populace s min. 200 nalezenými jedinci za rok

2. ROZBOR STAVU ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ S OHLEDEM NA PŘEDMĚT OCHRANY

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Lokalita se nachází cca 2 km severovýchodně od Kroměříže. Jedná se o úsek potoka Stonáč mezi obcí Bílany a železniční tratí Kroměříž–Hulín. Přírodní památka se rozkládá v rovinatém terénu v nadmořské výšce 188–189 m n. m.

Jde o zachovalé mokřadní stanoviště v jinak intenzivně obhospodařované krajině. Území je protáhlého tvaru ve směru jihovýchod–severozápad. Ze severu sem přitéká potok Stonáč, který je zregulovaný. V severní části lokality je minerální pramen, který dále proudí směrem na jihovýchod, vytváří první větší („severní“) tůň a po cca 460 m ústí do potoka Stonáč. Níže po proudu se nachází další dvě vodní plochy a několik menších tůní. Níže pak ještě vtékají do území dvě vodoteče. Přírodní památku lemují bohatá břehová společenstva, na která bezprostředně navazují intenzivně obhospodařované zemědělské pozemky.

Geologický podklad tvoří fluviální, převážně písčité hlíny, písky a štěrkopísky. Geologický podklad území je budován sedimenty neogenními. Ty jsou zde zastoupeny vrstvami pontu. K pontu zařazujeme poměrně monotónní souvrství pestrých jílů a místy štěrků, které leží nad panonem, z něhož se v centrálních částech pánve pozvolna vyvíjí. Obecně převažují pestré jíly. Nejstaršími jednoznačně kvartérními sedimenty na území Středomoravské nivy jsou fluviolakustrinní sedimenty mindelu. Pleistocénní uloženiny lokality jsou fluviálního původu (náplavy vodních toků) a také eolického (spraše). Fluviální sedimenty tvoří u řeky Moravy výrazné terasy, které jsou vesměs překryty sprašovými uloženinami. K holocenním sedimentům zde patří uloženiny údolních niv, svahových hlín, které vznikly na sedimentech pleistocénních. Převládajícím půdním typem je fluvizem glejová na nivních (fluviálních) uloženinách, těžká i velmi těžká, bez skeletu, vláhové poměry nepříznivé, vyžadující regulaci vodního režimu.

Z geomorfologického hlediska spadá lokality do podcelku Středomoravská niva. Jedná se o akumulační rovinu podél řeky Moravy a Bečvy. Reliéf má charakter ploché poříční krajiny vzniklé na poklesové struktuře Hornomoravského úvalu ve Vněkarpatských sníženinách, který je vyplněn mladými terciérními a kvartérními sedimenty. Směrem k východu přechází rovinatý terén pozvolna do Holešovské plošiny.

Území je součástí 3. 11 Kojetínského bioregionu (Culek et al. 2013). Fytogeograficky území spadá do fytogeografické oblasti 21b Hornomoravský úval (Skalický 1988).

Na březích tůní a potoka Stonáč se nacházejí lemové porosty keřů a stromů, především vrb (*Salix fragilis, S. alba, S. triandra, S. cinerea, S. viminalis*), dále topolů (*Populus nigra*), olší (*Alnus glutinosa*), v lesíku u dráhy lip (*Tilia* sp.), dubů (*Quercus robur*), javorů (*Acer* sp.) a jasanu (*Fraxinus excelsior*), z keřů trnky obecná (*Prunus spinosa*), růže šípkové (*Rosa canina*), hlohu jednosemenného (*Crataegus monogyna*), střemchy hroznovité (*Padus racemosa*), svídy krvavé (*Cornus sanguinea*) a ptačího zobu obecného (*Ligustrum vulgare*).

Vodní a mokřadní společenstva bývala v minulosti zastoupena např. okřehkem menším (*Lemna minor*), který zcela pokrývá část vodních ploch, dále rdesnem obojživelným (*Persicaria amphibia*), zblochanem vodním (*Glyceria maxima*), kosatcem žlutým (*Iris pseudacorus*), šmelem okoličnatým (*Butomus umbellatus*), orobincem širokolistým (*Typha latifolia*), žabníkem jitrocelovým (*Alisma plantago-aquatica*), čistcem bahenním (*Stachys palustris*), karbincem evropským (*Lycopus europaeus*) atd. Z cennější druhů se zde vyskytoval – rozrazil dlouholistý (*Veronica maritima*), žebratka bahenní (*Hottonia palustris*) a voďanka žabí (*Hydrocharis morsus-ranae*). V roce 2002 byl na území zaznamenán rdest smáčknutý (*Potamogeton compressus*), který patří mezi lokálně vyhynulé druhy (RE). Na volných březích se vyskytují

vlhkomilné druhy jako pryskyřník plazivý (*Ranunculus repens*), jetel zvrhlý (*Trifolium hybridum*) a podběl lékařský (*Tussilago farfara*). Luční byliny představují řebříček obecný (*Achillea millefolium*), kopretina bílá (*Leucanthemum vulgare*), krvavec toten (*Sanguisorba officinalis*), kohoutek luční (*Lychnisflos-cuculi*), kakost luční (*Geranium pratense*), pryskyřník prudký (*Ranunculus acris*), jetel luční (*Trifolium pratense*), hrachor luční (*Lathyrus pratensis*), rozrazil rezekvítek (*Veronica chamaedrys*), přeslička rolní (*Equisetum arvense*), šťovík kyselý (*Rumex acetosa*) a mochna husí (*Potentilla anserina*). Ve stínu keřů roste hluchavka bílá (*Lamium album*), zběhovec plazivý (*Ajuga reptans*), vrbina penízková (*Lysimachia nummularia*), kostival lékařský (*Symphytum officinale*) aj. V lesní části území je výrazný zejména jarní aspekt, roste zde např. orsej jarní (*Ficaria verna*), sasanka pryskyřníkovitá (*Anemone ranunculoides*), sasanka hajní (*Anemone nemorosa*), plicník lékařský (*Pulmonaria officinalis*), violka lesní (*Viola reichenbachiana*), konvalinka vonná (*Convallaria majalis*), kokořík mnohokvětý (*Polygonatum multiflorum*) aj.

V území se nachází několik invazních druhů rostlin – javor jasanolistý (*Acer negundo*), topol kanadský (*Populus ×canadensis*), trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*), pámelník bílý (*Symphoricarpos albus*), ořešák královský (*Juglans regia*), loubinec popínavý (*Parthenocissus inserta*), dvouzubec černoplodý (*Bidens frondosa*), starčkovec jestřábníkolistý (*Erechtites hieraciifolius*), netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*), v otevřených ploch expanduje pcháč oset (*Cirsium arvense*).

Z vážek je významný výskyt šidélka znamenaného (*Erythromma viridulum*) a vážky červené (*Crocothemis erythraea*). Z motýlů je zde například silně ohrožený ohniváček černočárný (*Lycaena dispar*). Z obojživelníků je potvrzen výskyt čolka velkého (*Triturus cristatus*), předmětné kuňky obecné (*Bombina bombina*) a skokana štíhlého (*Rana dalmatina*). Z plazů se zde vyskytuje vzácně ještěrka obecná (*Lacerta agilis*). Nejpočetněji zastoupenou skupinou jsou ptáci. Hnízdí zde například kachna divoká (*Anas platyrhynchos*), holub hřivnáč (*Columba palumbus*), hrdlička divoká (*Streptopelia turtur*), strakapoud velký (*Dendrocopos major*), lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*), ťuhýk obecný (*Lanius collurio*), žluva hajní (*Oriolus oriolus*), pěnice černohlavá (*Sylvia atricapilla*), sedmihlásek hajní (*Hippolais icterina*), slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*), moudivláček lužní (*Remiz pendulinus*), v těsné blízkosti v polích také křepelka polní (*Coturnix coturnix*) a další. Ze savců se zde můžete setkat s ježkem východním, zvláště chráněnou veverkou obecnou (*Sciurus vulgaris*), ondatrou pižmovou (*Ondatra zibethica*), ale i s liškou obecnou (*Vulpes vulpes*), prasetem divokým (*Sus strofa*) a srnčí zvěří. Vyskytoval se zde i bobr evropský (Castor fiber).

Problematická bvla v minulosti přítomnost ryb v tůních – sumeček americký (*Ameiurus nebulosus*), karas stříbřitý (*Carassius gibelio*), střevlička východní (*Pseudorasbora parva*), uváděn byl i amur bílý (*Ctenopharyngodon idella*). V současné době výskyt ryb prokázán nebyl.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

Druh	Kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	Stupeň ohrožení**	Popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
BEZOBRATLÍ			
roháč obecný *Lucanus cervus*	O	VU	vázaný na porosty se starými stromy, jedinci
střevlík Scheidlerův *Carabus scheidleri*	O		otevřená a osluněná stanoviště, jedinci
střevlík Ulrichův *Carabus ulrichii*	O		otevřená a osluněná stanoviště, jedinci
svižník polní *Cicindela campestris*	O		otevřená a osluněná stanoviště, jedinci
ohniváček černočárný *Lycaena dispar*	SO		v mezofilnějších, otevřených částech se zastoupením šťovíků; jedinci
OBRATLOVCI			

bobr evropský *Castor fiber*	SO		v minulosti zaznamenány okusy, aktuálně nezjištěn, území je pro něj vhodným habitatem
bramborníček černohlavý *Saxicola rubicola*	O	VU	přelety nad území i v roce 2023, pravděpodobně pár
čolek obecný *Lissotriton vulgaris*	SO	VU	vázaný na prosluněné tůně s blízkostí dřevinné vegetace, desítky jedinců
čolek velký *Triturus cristatus*	SO	EN	vázaný na prosluněné tůně s blízkostí dřevinné vegetace, desítky jedinců
ještěrka obecná *Lacerta agilis*	SO	VU	otevřené, suché, výslunné stráně, jedinci
křepelka polní *Coturnix coturnix*	SO	NT	záznam z roku 2020, pro tento druh je přírodní památka vhodný biotop
kuňka obecná *Bombina bombina*	SO	EN	vázaná na vodní plochy i rákosiny, vyšší desítky jedinců
ledňáček říční *Alcedo atthis*	SO	VU	průlety územím, zaznamenán hlas, jedinci
moták pilich *Circus cyaneus*	SO	CR	přelety, vhodné území pro hnízdění
moták pochop *Circus aeruginosus*	O	VU	přelety, vhodné území pro hnízdění
moudivláček lužní *Remiz pendulinus*	O	VU	rákosiny kolem tůní, hnízda zaznamenána v roce 2000
ropucha obecná *Bufo bufo*	O	VU	vázaná na vodní plochu, táhne patrně do blízkých lesíků, desítky jedinců
rosnička zelená *Hyla arborea*	SO	NT	břehové porosty a vodní hladina, jedinci
skokan ostronosý *Rana arvalis*	KO	EN	dle NDOP zjištěn v roce 2023, jedinci
skokan skřehotavý *Pelophylax ridibundus*	KO	NT	dle NDOP zjištěn v roce 2023, jedinci
skokan štíhlý *Rana dalmatina*	SO	NT	vodní plocha, desítky
skokan zelený *Pelophylax esculentus*	SO	NT	na území častý, vázaný na tůně, desítky
slavík obecný *Luscinia megarhynchos*	O		v rákosinách a porostech dřevin, jedinci
strakapoud prostřední *Dendrocoptes medius*	O	VU	na starých stromech, jedinci
užovka obojková *Natrix natrix*	O	NT	břehy, slunné stráně, místa s mrtvým dřevem, jedinci
užovka podplamatá *Natrix tessellata*	KO	EN	břehy, slunné stráně, místa s mrtvým dřevem, jedinci
žluva hajní *Oriolus oriolus*	SO		hajní druhy, slyšeni min. dva samci

* Kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.: O = ohrožený, SO = silně ohrožený, KO = kriticky ohrožený.
** Stupeň ohrožení podle červených seznamů ČR (Grulich, Chobot 2017, Hejda, Farkač, Chobot 2017; Chobot, Němec 2017): C1r = kriticky ohrožený, vzácný; C1t = kriticky ohrožený, ustupující; C1b = kriticky ohrožený, mizející; C2r = silně ohrožený, vzácný; C2t = silně ohrožený, ustupující; C2b = silně ohrožený, mizející; C3 = ohrožený druh; C4a vzácnější, vyžadující další pozornost – méně ohrožený; C4b vzácnější, vyžadující další pozornost – nedostatečně prostudovaný. CR = kriticky ohrožený, EN = ohrožený, VU = zranitelný, NT = téměř ohrožený.

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele: eutrofizace a ruderalizace způsobená splachy z polí a hromaděním biomasy (posečené i neposečené), používání přípravků na ochranu rostlin v těsné blízkosti hranice území, sucho.
b) biotické disturbanční činitele: zarůstání dřevinnou vegetací, šíření invazních a expanzívních druhů, černá zvěř, zarybnění.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

Území bylo vyhlášeno již v roce 1955 jako státní přírodní reservace. V roce 2005 se území stalo evropsky významnou lokalitou soustavy NATURA 2000 pod názvem Stonáč. V rámci přehlašování byla v roce 2013 přírodní památka. K roku 2015 a následně 2016 byl Ministerstvem životního prostředí zrušen výnos o zřízení státní přírodní reservace Stonáč, ze dne 17. března 1955.

Důvodem vyhlášení byly pozůstatky původních slepých ramen Moravy, mokřady a pramenišť. Hlavní důvod vzniku rezervace byl botanický díky přítomnosti druhů jako byl stulík žlutý (*Nuphar luteus*), voďanka žabí (*Hydrocharis morsus-ranae*), okřehek hrbatý (*Lemna gibba*), okřehek trojbrázdý (*Lemna trisulca*), rozrazil dlouholistý (*Pseudolysimachion maritimum*), šišák hrálovitý (*Scutellaria hastifolia*), šišák vroubkovaný (*Scutellaria galericulata*) a puškvorec obecný (*Acorus calamus*). V současnosti se kromě rozrazilu dlouholistého tyto druhy rostlin zde již nevyskytují. Vymizely z důvodu vypouštění splaškových vod z blízkého zemědělského provozu a výše položených obcí.

Od roku 1997 provádějí členové ZO ČSOP VIA Hulín management a inventarizační průzkum. První zásahy se týkaly odstranění náletu nežádoucích dřevin a ořezu hlavatých vrb (dříve označované jako „hanácké palmy“. V letech 2018/2019 proběhla v území revitalizace směřována ke zlepšení vodních poměrů.

Okrajem území vede naučná stezka Přírodní památka Stonáč s 10 zastaveními. Stezku vybudovala a údržbu provádí ZO ČSOP Planorbis Kroměříž.

b) lesní hospodaření

Na území se nachází jeden pozemek vedený jako pozemek určený k plnění funkcí lesa. Pozemek je součástí okolní dřevinné vegetace a nevyznačuje zvláštní specifika lesa. V rámci dílčích ploch není pozemek vyčleněn zvlášť, ale je zahrnutý do souvislé plochy.

c) zemědělské hospodaření

Území není zemědělský využíváno a v minulosti nebylo taktéž. Přírodní památka je však až na výjimky obklopena intenzivně obdělávanými poli, z kterých nedochází ke splachům živin i půdy, ke kontaminaci lokality by mohlo docházet průsakem nebo narušeným systémen melioračních drenáží. V severním cípu podél severní hranice se nachází užší zatravněný pás.

d) rybníkářství

Ačkoliv se jedná o území s vodními plochami, jedná se oficiálně pouze o zamokřenou půdu bez rybníkářské využití. Na leteckých snímcích z 50. let 20. století je ale patrné, že se jednalo o tři větší vodní plochy – snad i rybníky. Po revitalizaci lokality se v současnosti se v severní části území nachází 2 nově zbudované vodní plochy, včetně hrází. Západně od cyklostezky Bílany – Kroměříž bylo upraveno několik vodních tůní.

e) myslivost

V zájmovém území se rozkládá honitba CZ7203101023 Skaštice–Bílany.

f) rybářství

Území nespadá do rybářského revíru. Po revitalizaci zde zatím výskat ryb potvrzen nebyl

g) rekreace a sport

V horní třetině území protíná zpevněná komunikace, resp. cyklostezka Kroměříž–Bílany.

h) jiné způsoby využívání

Vodní tok Stonáč vykazuje po většinu běžného roku nedostatek vody a je pravděpodobně tvořen z podstatné části zejména splaškovými vodami ze samotných Bílan, Tomu naznačuje větší eutrofizace a voda v letních měsících mírně zapáchala.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

- Nařízení Vlády ČR č. 132/2005 Sb. o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit
- Nařízení Vlády ČR č. 187/2018 Sb., o vyhlášení evropsky významných lokalit zařazených do evropského seznamu
- Nařízení Zlínského kraje č. 16/2013 o zřízení přírodní památky Stonáč, jejího ochranného pásma a stanovení bližších ochranných podmínek
- Plán péče o přírodní památku Stonáč na období 2014–2023
- Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu CZ0723424 Stonáč
- Územní plán města Kroměříže schválený dne 12. 1. 2006
- Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 111/2015 Sb. o zrušení některých právních předpisů o vyhlášení zvláště chráněných území
- Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 25/2016 Sb. o zrušení některých právních předpisů o vyhlášení zvláště chráněných území
- Výnos Ministerstva kultury č 59.571/54-IX ze 17. 3. 1955 o zřízení státní přírodní reservace „Stonáč“
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	34 Hornomoravský úval
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	–
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ	0,3090 ha
Období platnosti LHP (LHO)	–
Organizace lesního hospodářství	Státní lesy – MŽP (AOPK)
Nižší organizační jednotka	–

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast: 34 Hornomoravský úval				
Soubor lesních typů (SLT)	**Název SLT**	**Přirozená dřevinná skladba SLT**	**Výměra (ha)**	**Podíl (%)**
1L	Jilmový luh	DB4, JL2, JS2, HB1, LP (JV)1, keře	0,3090	100
Celkem			**0,3090**	**100 %**

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich
M3 – Mapa dílčích ploch a objektů
M4 – Lesnická mapa typologická
M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Název vodního toku	Stonáč
Číslo hydrologického pořadí	4-12-02-135/0
Úsek dotčený ochranou (řkm od–do)	3,52–4,60
Charakter toku	–
Příčné objekty na toku	nízké kamenité prahy
Manipulační řád	ne
Správce toku	Povodí Moravy, s. p.
Správce rybářského revíru	–
Rybářský revír	–
Zarybňovací plán	–

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich
M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.4.3 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich
M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

Ekosystém:	**V2C** Makrofytní vegetace mělkých stojatých vod, ostatní porosty	
Indikátory cílového stavu:	**Aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům**	
rozloha ekosystému 1,5 ha	Jedná se o vodní plochy, které byly v minulosti (dle starších leteckých snímků a map) vodními zádržemi (rybníky či přehrazeným vodním tokem s vzdutím). Dnes zaujímá tento biotop cca 1 ha. Ačkoliv byla provedena v letech 2018/2019 revitalizace, tůně jsou je zarostlé (rákosiny, ruderální porosty, okřehky). Při zkoušce na několika místech bylo zjištěna na dvě silná vrstva bahna, vodnou sloupec se v letními období pohyboval kolem 40–60 cm. V některým místech dochází k zastínění tůní dřevinnou vegetaci. Cílová hodnota je reálná za předpokladu, že bude provedena údržba tůní, stávajících tůně budou zvětšeny, bude provedena silnější prořezávka dřevin. *Pozn. na kvalitu vod má vliv přitékající voda z vodního toku a dvou vodotečí, které s sebou mohou přinášet významné množství živin. Dále to mohou být splachy živin z polí a přítomnost hnojiště v severovýchodní části území. Pro optimální vývoj území je žádoucí tento problém řešit všemi dostupnými nástroji.*	
	Stav:	dobrý
	Trend vývoje:	setrvalý

absence ryb a nepůvodních druhů rostlin a živočichů	V tůních není po revitalizaci zaznamenávána přítomnost ryb. Tento stav je nutné zachovat z pohledu možné predace vývojových stádií různých druhů obojživelníků, včetně předmětné kuňky obecné. Doporučuje se intenzivní monitoring vodních ploch zaměřený na výskyt ryb Zásadní je přítomnost invazních druhů, a to zejména dvouzubec černoplodý (dále i sinic nebo většího pokryvu okřehkem). Dvouzubec může postupně uzavírat hladinu hustými spletenci nad hladinou a zapříčinit zhoršní světelných úpodmínek. Proto je nezbytné tento druh přednostně likvidovat – kosením či vytrhávání. *Pozn. řešením přítomností vodního květu, popř. okřehků by mohla být rybí obsádka, např. amur, který zde byl v minulosti zaznamenán. Přítomnost amura či kapra je problémový z pohledu rychlého množení a exkrementů, který přispívají k eutrofizaci a zpřístupňování fosforu sinicím. Řešením rovnováhy by mohlo být vysazení dravých ryb, což je zas kontraproduktivní z pohledu predace obojživelníků. Proto je vhodné v tůních neudržovat žádnou rybí obsádku.*	
	Stav:	zhoršený
	Trend vývoje:	setrvalý

B. druhy

Druh:	**kuňka obecná** *Bombina bombina*	
Indikátory cílového stavu	**Aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům**	
stálá populace s min. 200 nalezenými jedinci za rok	Početnosti je odhadována (dle NDOP 2023) na jedince až vyšší desítky jedinců. V současnosti předmětný biotop plní podmínky. Nad územím se navíc nachází dva chovné rybníky, které mohou sloužit jako další možnost pro rozmnožování. Avšak vlivem zarůstání a zazemňování předmětného biotopu a zhoršené kvality vody vlivem eutrofizace se může početnost zhoršovat. Tomu je nezbytné předcházet dostupnými prostředky – odbahnění, razantní výřez křovin, kosení okolí tůní (včetně důkladného sběru posečené biomasy) odlov ryb atd. Údržbu tůní je vhodné spojit s jejich možným rozšířením. Díky tomu se mohou mnohonásobě zlepši podmínky pro obojživelníky. Problémem je ale nedostatek vody a její kvalita v celém tělese Stonáče	
	Stav:	dobrý
	Trend vývoje:	setrvalý

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Zájmy **předmětu ochrany přírody** tohoto chráněného území jsou prioritní, přesto je nutné zohledňovat i další přírodovědné jevy, které se v území vyskytují. Jedná se jak o ohrožené druhy a jejich populace, cenná společenstva, významné biotopy (stanoviště) i pozitivní procesy, na kterých jsou závislé různé druhy rostlin i živočichů. Zásadní je v tomto směru nastavení citlivého a celostního přístupu péče a důraz na její kvalitní a odborné provádění.

3. PLÁN ZÁSAHŮ A OPATŘENÍ

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů
01/01	32a lesy v 1. zónách CHKO, lesy v přírodních rezervacích a přírodních památkách	1L – Jilmový luh

PŘEDPOKLÁDANÁ CÍLOVÁ DRUHOVÁ SKLADBA DŘEVIN

SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)
1L	OL 50, VR 30, TPČ 10, DBL5, JLV5

POROSTNÍ TYP

LES PŘÍRODĚ BLÍZKÝ

ZÁKLADNÍ ROZHODNUTÍ

Hospodářský způsob (forma)	Obmýtí	Obnovní doba
výběrný	fyzický věk	nepřetržitá

DLOUHODOBÝ CÍL PÉČE O LESNÍ POROSTY

Udržování rozvolněného porostu bez přítomnosti invazních druhů (JVJS, AK, PJ, KS, OK, TPK).
Zapěstování vrb na hlavu.

ZPŮSOB OBNOVY A OBNOVNÍ POSTUP, VČETNĚ DOPORUČENÝCH TECHNOLOGIÍ

Pouze přirozená obnova.

ZPŮSOB ZALESNĚNÍ, STANOVENÍ DRUHŮ A PROCENTO MELIORAČNÍCH A ZPEVŇUJÍCÍCH DŘEVIN PŘI OBNOVĚ POROSTU

–

DŘEVINY UPLATŇOVANÉ PŘI ZALESNĚNÍ ZA POUŽITÍ UMĚLÉ OBNOVY (%)

SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově
–	–	–

PÉČE O NÁLETY, NÁROSTY A KULTURY A VÝCHOVA POROSTŮ, VČETNĚ DOPORUČENÝCH TECHNOLOGIÍ

Likvidace invazních druhů za použití herbicidu.

OPATŘENÍ OCHRANY LESA VČETNĚ DOPORUČENÝCH TECHNOLOGIÍ

–

PROVÁDĚNÍ NAHODILÝCH TĚŽEB VČETNĚ DOPORUČENÝCH TECHNOLOGIÍ

Jednorázové odtěžení všech jedinců invazních druhů dřevin vhodnými postupy (metody cílové likvidace).

POZNÁMKA

V porostu ponechávat uhynulé strojící jedince a stromů s dutinami. Do padlých a zaklíněných kmenů zasahovat pouze při zjevném nebezpečí v okolí využívaných komunikací nebo při ohrožení majetku na okolních pozemcích, po vyhodnocení výskytu vzácných a chráněných druhů živočichů.
Případné zásahy je nutné provádět pouze v období 1. 9.–30. 11. z důvodu zvýšené ochrany obojživelníků, ptactva a netopýrů.

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich
M4 – Lesnická mapa typologická
M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

b) péče o vodní ekosystémy

Rámcová směrnice péče o vodní toky

Název vodního toku	Stonáč
Vhodné chemické a fyzikální vlastnosti vody	nutná eliminace nelegálních vpustí v horních částech vodního toku i bočních vodotečích, pravidelné kontroly, napojení závadných míst na kanalizaci, odstranění hnojiště z blízkosti vodního toku
Migrační propustnost toku	–
Úpravy toku – hydromorfologie	odbahnění tůní (obnova hloubky tůní na úroveň 0,4–0,8 cm) a jejích rozšíření (včetně tvorby litorálního pásma s hloubkou 0,2–0,6 cm), možnost vytvoření nových tůní v jižnější části území
Břehové porosty	břehové porosty prořezat v různých intenzitách, tj. provést kombinace silnějších a slabších zásahů s cílem prosvětlit porosty podél vymezeného toku, vhodné je intenzivnější zásahy provádět z jižní a západní strany v místech tůní, nutná je likvidace všech invazních druhů dřevin (zejm. JVJS, AK, PJ, KS, OK, TPK), soustředit je možné se i na redukce expanzivních bezů a vrb, které vrůstají do litorálu tůní.
Odběry vody/manipulace	ne
Zarybňovací plán	nezarybňovat
Výkon rybářského práva	trvale vyčlenit z rybářského revíru

c) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcové směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém:	porosty vysokých ostřic okraje tůní okrajové části s travino-bylinnou vegetací
Typ managementu:	**SEČENÍ TRAVNATÝCH ČÁSTI**
Vhodný interval:	1×/rok
Minimální interval:	1×/2 roky
Pracovní nástroj:	křovinořez, ručně vedená sekačka, hrábě, vidle, plachta
Kalendář pro management:	VI, IX–X
Upřesňující podmínky:	▪ Je potřeba, aby byly sečené plochy nejdříve stabilizovány i za předpokladu posečení větší části plochy, cca až 2/3. Po postupné stabilizaci je vhodné zahájit mozaikovou seč, kdy bude docházet ke střídání posečený a neposečených ploch v poměru 1 : 1. ▪ Nestabilní plochy je nezbytné sekat již začátkem června. To se týká míst zejména s výskytem třtiny křovištní, chrastice, pcháče, kopřiv a dalších druhů s lokální expanzí. Všechny tyto druhy je důležité posekat před květem, nejpozději v době květenství/metání. V případě remontování je vhodné provést i druhou seč v období srpen až říjen. ▪ Ve stabilnějších a stabilních místech, kde v době sečení pokvetou nebo budou metat ochranářsky cenné druhy, není vhodné kosení provádět, lepší je práce odložit na pozdější termín. U stabilních porostů je vhodné ponechávat plošky, které poskytnou co nejpestřejší nabídku živných rostlin a úkrytů pro hmyz. ▪ Pokud se vyskytnou extrémní klimatické podmínky, je počet sečí vhodné adaptivně upravit – v případě suchého roku je možné kosení vynechat zcela nebo posunout kosení až na pozdější termíny; v případě vyšších srážek je vhodné provést první sečení už koncem května a od konce července začít druhou seč. ▪ Posečenou biomasu je nezbytné sklidit cca do 10 dní. Na místě by nemělo po hrabání zůstávat větší množství neshrabané biomasy, např. kupky, stébla, pruhy s tlejícím senem. ▪ Biomasu je žádoucí odvézt mimo území. Menší část hmoty lze deponovat v malých hromadách do mezofilnějších částí okrajů, křovin. Posečenou biomasu lze pálit při okrajích území. ▪ Vhodnou dobou seče je suché počasí bez deště. ▪ V rámci sečení je dobré kosit i výmladky neinvazivních dřevin, které vrůstají do trávníků. ▪ Každoročně by měly být obsekávány křoviny, aby se pod nimi nehromadila stařina, nešířily se výmladky a udržoval se stabilní okraj. ▪ Pro sečení křovinořezem je nutné primárně kovový řezný nástroj, tzv. trojzubec; kosení pomocí struny není vhodné. ▪ Při sečení ručně vedenou technikou lze použít lištovou (prstovou) i bubnovou (rotační) sekačku. ▪ Použití mulčovače, frézy nebo cepáku není žádoucí.

Ekosystém:	mokřadní společenstva
Typ managementu:	**SEČENÍ RÁKOSIN**
Vhodný interval:	1×/ za rok
Minimální interval:	1×/10 let
Pracovní nástroj:	křovinořez, ručně vedená sekačka, hrábě, vidle, plachta
Kalendář pro management:	XI–I
Upřesňující podmínky:	▪ Provádí se každoročně, přičemž v tomto termínu se poseče minimálně 4/5 ploch, v následujícím roce musí být nepokosená část 1/5 plochy zahrnuta do plochy sečení ▪ Plocha kosení se volí podle potřeby (výška rákosu, množství stařiny, hnízdění ptactva), přičemž je potřeba dodržovat posloupnost. Cílem je průběžná redukce rákosin. ▪ Před sečením musí proběhnout důkladná kontrola, zda se v plánovaném místě sečení nevyskytují obojživelníci, plazi, ptáci. ▪ Vhodnou dobou seče je suché počasí bez deště. ▪ Posečenou biomasu je nezbytné sklidit cca do 10 dní. Na místě by nemělo po odklizení biomasy zůstávat větší množství neshrabané biomasy, např. kupky, stébla. ▪ Biomasu je žádoucí odvézt mimo území. Hmotu lze deponovat v menších hromadách do mezofilnějších částí okrajů, křovin, lesíků či spodních partiích území. Posečenou biomasu lze pálit při okrajích chráněného území. ▪ V rámci sečení je dobré kosit i výmladky neinvazivních dřevin, které prorůstají rákosinami. ▪ Každoročně by měla být obsekávána část křovin, aby se pod nimi nehromadila stařina, nešířily se výmladky a udržoval se stabilní okraj. ▪ Pro sečení křovinořezem je nutné primárně kovový řezný nástroj, tzv. trojzubec; kosení pomocí struny není vhodné. ▪ Sečení ručně vedenou technikou na lokalitě nelze v zimním období využívat ▪ Použití mulčovače, frézy nebo cepáku není žádoucí.

Ekosystém:	vodní plochy a litorály
Typ managementu:	**VYTRHÁVÁNÍ ROSTLIN**
Vhodný interval:	neinvazivní: 1×/3–5 let invazní: každoročně
Minimální interval:	1×/2 -3 roky
Pracovní nástroj:	háky, kbelík, plachta
Kalendář pro management:	VIII–IX
Upřesňující podmínky:	▪ Principem je: a) redukce původních vodních rostlin; b) likvidace (eradikace) invazních druhů rostlin z vodních ploch a litorálů tak, aby nadměrně nezatahovala vodní hladinu. ▪ Realizuje se ručním trháním tak, že se dané druhy vytrhávají celé lodyhy všemi oddenky i kořeny. ▪ U redukce se počítá pouze s protrháním cca 1/3 ploch v intervalu jednou za tři až pět let. ▪ Invazní druhy je potřeba likvidovat až do kompletní eradikace, počítá se až s každoročními zásahy, nutná je i kontrola.

Ekosystém:	travino-bylinná společenstva, porosty dřevinné vegetace
Typ managementu:	**ODSTRANĚNÍ NEVHODNÝCH DŘEVIN**
Vhodný interval:	1×/1–3 roky
Minimální interval:	1×/3–5 let
Pracovní nástroj:	motorová pila, křovinořez, pákové nůžky, ruční pilka
Kalendář pro management:	IX–III
Upřesňující podmínky:	▪ Spočívá v kombinaci různých opatření: redukce křovin, probírka a kácení stromů, udržování stabilního okraje. ▪ Redukci křovin je potřeba provádět primárně v místech, kde dřeviny expandují do zájmových ploch a vytváří zde zástin. Odstraňovat nálet dřevin jak z tůní, tak z jejich bezprostředního okolí, dále pak z hrází VN1 a VN2, včetně odstraňování náletu a biomasy (kromě velkých padlých kmenů) z prostoru potenciopální zátopy. Po vyřešení cyklické údržby zarůstajících míst je možné otvírat nové plochy. Nedoporučuje se provádět zásahy najednou a na velkých plochách, protože je vždy potřeba počítat s každoroční následnou péčí v délce trvání až pět let od zásahu. ▪ Při výřezech je nutné vytvářet co nejnižší pařez u země, aby při pozdějším sečení nebyla ničena technika a nedocházelo k úrazům. ▪ Po všech výřezech (včetně redukcích) je nezbytné provádět následnou péči (zejm. odstraňování výmladků) sečením. ▪ Použití kontaktních herbicidů není povoleno. V případě zásahu proti invazním druhů je možné ve výjimečných případech po povolení příslušného OOP aplikovat roztok herbicidu cílenou injektáží do kmenu dřevin.

	▪ Vzniklou biomasu je vhodné spálit na místě. Pálení by nemělo probíhat v cennějších částech území, vhodnějšími místy k pálení jsou okraje plošek, terénní deprese, erozní rýhy, paty svahů nebo okraje. V ojedinělých případech lze hmotu ponechat mimo území na úhledných hromadách nebo je možné hmotu naštěpkovat (štěpka musí být odvezena). ▪ Polena (v délce do 1 m) je možné ponechat na místě v úhledně poskládaných hromadách na místě pro podporu živočichů (brouci, pavouci, plazi), nebo zřízením plazníků ▪ V okolí cyklostezky je možné realizovat ošetřování dřevin pro zajištění jejich provozní bezpečnosti.

Ekosystém:	travino-bylinná společenstva, porosty dřevinné vegetace
Typ managementu:	**ODSTRAŇOVÁNÍ INVAZNÍCH ROSTLIN**
Vhodný interval:	každoročně
Minimální interval:	každoročně
Pracovní nástroj:	motorová pila, křovinořez, pákové nůžky, ruční pilka, postřikovač, vrtačka
Kalendář pro management:	VII–XI
Upřesňující podmínky:	▪ Spočívá v kontrole výskytu invazních rostlin a samotné likvidaci (regulace, eradikace). ▪ Je nutné potlačovat primárně invazní neofyty kategorie BL1 a BL2 (dle Pergl et al. 2016) na celém území i v jeho ochranném pásmu. ▪ Metody likvidace je vhodné volit individuálně podle jednotlivých druhů, věku, rozsahu a míry invazivnosti jednotlivých druhů. ▪ Jednotlivé metody: – **Metoda mechanická** je založena na sečení, vytrhávání, případně vyrývání. Opatření je nutné provádět před květem nebo v době nakvétání. Při kosení je nutné provádět celoplošnou seč po dobu až pěti let. Vytrhávání je vhodné u druhů, které mají mělký kořenový systém a jde odstranit celé i s kořenem. Nouzovou alternativou je pouhé odstraňování květenství či plodenství. – **Metody chemické** spočívají v aplikace herbicidu na list. Provádí se pomocí postřikovače (ruční, zádový) či herbicidních holí (bodová, knotová). Ošetřují se víceleté nedřevnaté rostliny, semenáčky či pařezové a kořenové výmladky. Dřeviny je možné ošetřovat postřikem do max. výšky 150 cm. Vhodná koncentrace postřikové jíchy je 3–5% roztok herbicidu s doplněním smáčedla. Při postřiku je nutné používat protiúletový kryt trysky (kornout). Postřik bylin se provádí před květenstvím. Dřeviny se ošetřují v době květenství, resp. od druhé poloviny července do konce září. – **Metoda mechanicko-chemická** aplikuje se především u dřevin. Spočívá v odstranění nadzemní části rostliny a zatření řezné (sečné) plochy. Vždy je nutné zatírat pařezy (pařízky) herbicidem s minimální koncentraci 50 %. Zatření by mělo být provedeno okamžitě nebo max. do tří hodin po odřezání/useknutí. Herbicid není vhodné aplikovat v jarním období a při teplotě nižší jak -5 °C. Roztok by měl být doplněn o reflexní barvu, která bude signalizovat použití herbicidu. – **Metody cílené aplikace** spočívají ve sloupnutí kůry či vrtání kmene s následnou aplikací herbicidní látky. U loupání se na kmínku seškrábne široký pruh kůry (cca 20 cm) a do rány se vetře 50–75% roztok herbicidu. Injektování se provádí do kmínku pomocí vrtačky. Průměr díry je 0,5–0,8 cm, hloubka 3–4 cm a úhel 45 °. Jednotlivé vrty jsou od sebe vzdáleny 3–8 cm po celém obvodu kmene. Do díry se následně vstříkne 75% roztok herbicidu. Pokud nedojde do 1 měsíce k opadu listí, aplikace herbicidu se opakuje. Doba provedení: loupání (VII–X), injektáž (VI–X). ▪ Na všechny uvedené je vhodné použít herbicidní přípravky na bázi glyfosátu s přídavkem smáčedla. Pro zachování travního drnu (v případě postřiku) lze aplikovat selektivní prostředky. ▪ Po každém zásahu je nutné provádět min. 5 let poté pravidelné kontroly a odstraňovat výmladky za použití chemie. ▪ Veškerou odstraněnou biomasu je nutné spálit na místě. Pálení by nemělo probíhat v cennějších částech území, vhodnějšími místy k pálení jsou okraje plošek, terénní deprese, erozní rýhy, paty svahů nebo okraje. ▪ Při používání chemických přípravků je nezbytné dodržovat bezpečnostní pravidla a nosit bezpečnostní a ochranné prostředky.

Ekosystém	břehové porosty, hráz VN1
Typ managementu	**ŘEZ NA HLAVU**
Vhodný interval	1×/3–5 let
Minimální interval	1×/5–7 let
Pracovní nástroj	motorová pila, pákové nůžky, ruční nůžky, ruční pilka, sekera
Kalendář pro management	II–III
Upřesňující podmínky	▪ Spočívá v ořezu dřevin na torzo nebo na hlavu. ▪ Aplikuje se pouze u dřevin, které dobře reagují na hluboké řezy – vrby, topoly, lípy, habry, jilmy, duby.

	▪ „Hlavu“ je vhodné založit v min. ve dvoumetrové výšce. ▪ Řezy se provádí tzv. na čípek dlouhý 5–10 cm. Odstraňují se všechny větvě, nic nezůstává. ▪ Další ořez je vhodné provést dle využití dřevní hmoty (byť pomyslně) – u využití pro otop se řez provádí 1×/5–7 let, pro pletení pomlázek, košíků nebo pro letninu se řeže každoročně nebo obrok. Pro zdárný vývoj hlavatého jedince je třeba pravidelný ořez. ▪ Řez dlouhých větví se používá „metodou na třikrát“ tak, aby nedošlo ke strhnutí hlavy. ▪ Provedeno může být i osekávání sekerou. ▪ Vzniklou biomasu je vhodné spálit na místě. Pálení by nemělo probíhat v cennějších částech území, vhodnějšími místy k pálení jsou okraje plošek, terénní deprese, erozní rýhy, paty svahů nebo okraje. V ojedinělých případech lze hmotu ponechat mimo území na úhledných hromadách nebo je možné hmotu naštěpkovat (štěpka musí být odvezena). ▪ Po zásahu by však mělo být odtaháno a shrabáno téměř veškeré klestí, uschlé listí a opad. Polena (v délce do 1 m) je možné ponechat na místě v úhledně poskládaných hromadách na místě pro podporu živočichů (brouci, pavouci, plazi). ▪ Rány se nikdy nezatírají – ani balzámem, ani herbicidem. ▪ Širší okolí hlavatého stromu se udržuje co nejvíce osvětlené a vzdušné čili bez dřevin; vhodné je kosení.

Ekosystém	vodní a mokřadní biotopy
Typ managementu	**ÚDRŽBA TŮNÍ A MOKŘADŮ**
Vhodný interval	1×/5 let
Minimální interval	1×/5 let
Pracovní nástroj	pásový minibagr, kráčející bagr, minidumper
Kalendář pro management	IX–II
Upřesňující podmínky	▪ Jedná se pouze o střednědobé udržovací práce – pročištění dna, litorálů a břehů stávajících tůní a mokřadů. ▪ Není nutné provádět prohlubování a měnit celkovou modelaci břehů. Cílová hloubka by se ale měla pohybovat v rozmezí 0,4–0,8 cm. U mokřadů je vhodnější mělčí hloubka, u tůní lze dokonce vytvořit i místa s hloubkou přes 1 m. ▪ Břehy je potřeba zachovat pozvolné s členitějším litorálem, zde je možné břehy a podélný sklon domodelovat. ▪ V ploše mokřadů je vhodné provést i stržení drnu/zeminy do 30–40 cm. Vhodné je provádět menší plošky (do 100 m^2) a vytvořit mozaiku zásahů. Při práci je citlivější provést zásah svahovou lžící nebo lopatou. ▪ Obnovení strojně lze provádět za předpokladu, že budou použity biodegradabilní oleje do hydrauliky a budou provedena opatření proti úniku provozních kapalin. ▪ Vytěžená a stržená zemina musí být odvezena mimo zájmovou plochu a nesmí být ponechávána u tůní/mokřadů. Minimální část výkopku je možné rozprostřít do prostoru. ▪ Je nežádoucí, aby se biotopy uměle ozeleňovaly včetně leknínů. ▪ Kolem tůní i mokřadů musí být minimum dřevinné vegetace, min. vzdálenost dřeviny je 5 m. ▪ Před pracemi by mělo být okolí posečeno a biomasa odstraněna z místa (u rákosin je potřeba dodržovat pravidlo ¼). ▪ V dalších letech je nutné především tůně kontrolovat na přítomnost ryb a želv. V případě jakéhokoliv nálezu je nutné provést odlov. ▪ Vytváření nových tůní a mokřadu vyžaduje samostatný obnovní projekt, který lze realizovat ze zvláštních zdrojů (dotace, sbírka, dobrovolnické akce).

b) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Není nutné provádět zvláštní management rostlin nebo hub. Péče by měla být zaměřena spíše biotopově s menšími detail na chráněné druhy. Zásadní je, aby byly vytvářeny různé podmínky v přístupu péče (blokování sukcese, disturbance). Není žádoucí provádět zásahy celoplošně, ale v režimu střídání míst se zásahem a bez zásahu. Optimální je, aby se místa v čase a prostoru překrývala, čímž se dosáhne větší heterogenity biotopů a variability podmínek, které budou vhodné pro různé druhy. V případě invazních dřevin je vhodné postupovat metodami cílené aplikace – injektáž, loupání. Cílem by měla být kompletní eradikace. V případě zjištění výskytu invazních druhů jako je např. javor jasanolistý nebo pajasan žláznatý, bude je nutný okamžitý zásah. Monitoring nepůvodních druhů je vhodné realizovat každoročně. Limitovat je nutné expanzi porostů ruderálních porostů a rákosin.

Pro konkrétní druhy jsou vhodná tato opatření:

- **Rozrazil dlouholistý, vrbovka bahenní, šmel okoličnatý, koromáč olešníkový:** jedince, resp. porosty těchto druhů je vhodné označit (např. kolíkem) tak, aby nedocházelo k jejich posečení, tyto plošky je nutné pouze obsekávat, neposečené plošky s těmito druhy je žádoucí posekat po odkvětu obou druhů, možné je i ruční pletí.
- **Voďanka žabí, žebratka bahenní, popř. rdest smáčknutý**: přítomnost je vítaná, avšak nezbytná je průběžná redukce, aby nedocházelo k přílišnému zatahování vodní hladiny a snížení světelných podmínek; v případě nálezu rdestu smáčknutého neprovádět zásahy a tento druh nechat expandovat.
- **Rákos, orobince**: určitý podíl rákosin je žádoucí, ale nesmí se jednat o jednolité plochy přesahující plochu 50 % v místech tůní, proto je důležité provádět pouze průběžnou redukci sečením, možná je redukce stržením drnu i s celými trsy.
- **Ovsík vyvýšený, třtina křovištní**: jedná se především o okraje, seč provádět optimálně v květnu a podle potřeby i na podzim; je nutné prosekat všechny plochy.
- **Dvouzubec černoplodý, starčkovec jestřábníkolistý, netýkavka malokvětá, netýkavka žláznatá, zlatobýl kanadský, zlatobýl obrovský**: provádět likvidaci mechanickou ve formě sečení, všechny druhy je optimální sekat v době kvetení, primárně by se měly likvidovat oba zlatobýly, netýkavky je vhodné vytrhávat, ostatní druhy průběžně potlačovat v rámci sečení nestabilizovaných ploch.
- **Křídlatky (japonská, resp**. **česká, sachalinská) – v případě výskytu**: volit metodu postřiku na list, první zásah provést v červenci, po 3–4 týdnech uhynulou biomasu sklidit a spálit, po dalších 3–4 týdnech provést kontrolu s případným dalším postřikem, v případě výskytu křídlatky v blízkosti vodní plochy, je vhodné provést injektáž do stonků namísto postřiku, nutná je každoroční kontrola s případným zásahem.
- **Trnovník akát, javor jasanolistý, topol kanadský, popř. pajasan žláznatý:** všechny výmladky je nutné pravidelně likvidovat (chemicko-mechanickou cestou), všechny jedince je žádoucí postupně odstranit, vhodné je aplikovat metody cílené aplikace (injektáž, loupání), v případě výskytu pajasanu okamžitě zasáhnout.

c) Péče o populace a biotopy živočichů

Péče musí být v prvé řadě zaměřena na obojživelníky, zejm. předmětnou kuňku obecnou. Pro ochranu celého území je deštníkovým druhem, díky čemuž je možné nastavit optimální management. V první řadě je ale zásadní – neměnit pestrost biotopů, ba naopak je vhodné území ještě více diverzifikovat, ať už různými termíny kosení okrajů vodních ploch nebo kosením plochy zátopy po jejím letním vyschnutí, různě hustými porosty dřevin, strukturovanými rákosinami anebo hromadami větví a sena. Stěžejní budou udržovací zásahy pro tůně a mokřadní plochy – zátopy VN1 a VN 2 . U tůní je vhodné mírné odbahnění a domodelování litorálu. U mokřadu bude nezbytné provádět jejich odclánění probírkou a eliminací náletových dřeviny. Pro podporu sekundárních dutinových hnízdičů je vhodné instalovat větší typy hnízdních budek. Část materiálu vzniklého údržbou území je vhodné deponovat na vybraných místech formou opatření pro plazy a obojživelníky zbudováním „plazníků“

Pro konkrétní druhy jsou vhodná tato opatření:

- **Roháč obecný:** zástupce saproxylického hmyzu, který je vázaný na staré, popř. mrtvé stromy, zejm. pak na duby, proto je žádoucí ponechávat všechny vzrostlé duby, nekácet a ponechávat je na dožití, padlé dubové dřevo neodvážet (velké kmeny rozmanipulovat, klest naskládat do hromad); deštníkový druh pro ochranu dalších saproxylů.

- **Střevlík Scheidlerův, střevlík Ulrichův, svižník polní:** tyto druhy vyžadují otevřená, narušovaná stanoviště, proto je v rámci výřezů vhodné vytvořit několik „laloků“ při jižní až jihozápadní hranici, kde by mohly mít tyto druhy své habitaty, jako potenciální místo se dále nabízí ochranné pásmo, které je vhodné založit na úhor a hospodařit tady úhorovým způsobem.
- **Ohniváček černočárný, popř. mokřadní modrásci**: při sečení je žádoucí, aby byly ponechávány (obsekávány) porosty se zastoupením živných rostlin (ohniváček = šťovíky, modrásek bahenní, m. očkovaný = krvavec toten, m. bělopásný = kakosty), seč je vhodné posunout na pozdější termíny po odkvětu zájmových druhů.
- **Ryby:** veškerou rybí obsádku je nutné průběžně odstraňovat odlovem, zejm. pak invazní druhy, odlov provádět v termínu září–říjen, lze provádět zátahem i agregátem, ryby odvést ke kontumaci.
- **Obojživelníci**: z místa rozmnožování je nezbytné vyloučit jakoukoliv rybí obsádku (ryby je potřeba odlovovat + likvidace želv), je potřeba dodržovat maximální osvit vodní hladiny, např. sečí rákosů, probírkou vodních rostlin a výřezem křovin a stromů, nezbytné je provedení údržby tůní (odbahnění, dotvoření litorálů), pro zvětšení potenciálu je vhodné vybudovat další tůně v rámci celého území (řešit by to měl samostatný projekt).
- **Ptáci:** vhodné je udržovat mozaiku stanovišť, kde budou zastoupeny rákosiny i křovinaté a stromové porosty; proto by nemělo být cílem úplně „vyholit“ území, jako možná podpora k hnízdění jsou hlavaté vrby a doupné stromy.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

Přílohy:
T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich
T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich
M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Pro ochranné pásmo je vymezen management v rámci **přílohy T1**.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Zaměření není potřeba. Žádoucí je doplnění a obnova pruhového značení. Možné je také doplnění tabulového značení.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlašovací dokumentace

Nejsou.

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

Vzhledem k tomu, že se území nachází na lesních pozemcích, je nezbytné pro provádění optimálního managementu území požádat o výjimku (resp. o odchylné opatření ve prospěch účelového hospodaření) k zákazům v lese podle § 20 odst. 1 písm. k), m) a § 31 odst. 1 a 4 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích

c) ostatní

Je žádoucí, aby u pozemku p. č. 1003 (k. ú. Bílany) došlo ke změně určení pozemku (PUPFL) a změnu na jiných druh pozemku, např. ostatní plochy.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Kolem cyklostezky je žádoucí osadit dopravní značky A 14 se symbolem žáby.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Naučnou stezku je žádoucí udržovat v provozuschopném a čitelném stavu. Péči o panely by měla zajistit organizace, která je instalovala.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Před koncem tohoto plánu péče je nezbytné provést entomologický (vážky, brouci, denní motýli, blanokřídlí), herpetologický a ornitologický průzkum. V průběhu let je vhodné provádět monitoring při předávání managementových prací, např. formou fotografií či zápisů do databáze zásahů. Nezbytný je pak monitoring invazních druhů, zejm. ryb a želv, ale i dalších živočichů, včetně dřevin a rostlin

4. ZÁVĚREČNÉ ÚDAJE

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnosti)*	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)**
Sečení travního porostu křovinořezem (ruční shrabání a nakládání)	1,5 ha	10×	1 020 000 Kč
Sečení rákosin křovinořezem (ruční shrabání a nakládání)	1 ha	50×	510 000 Kč
Odstranění nevhodných dřevin do 3 m výšky	1,2 ha	3×	570 000 Kč
Odstranění nevhodných dřevin nad 3 m výšky do 10 cm průměru kmene	1 ha	3×	570 000 Kč
Řez na hlavu - výška stromu 2 až 6 m	50 ks	3×	240 000 Kč
Zajištění provozní bezpečnosti dřevin u cyklostezky	50 ks	3 x	750 000 Kč

Injektáž dřevin herbicidem do kmene, pokryvnost dřevin nad 60 %	0,4 ha	3×	95 000 Kč
Likvidace bylin (vytrhávání)	0,8 ha	5×	443 000 Kč
Orba, vláčení	0,8 ha	5×	68 000 Kč
Obnova a tvorba tůní a mokřadů strojem	1,1 ha	1×	5 280 000 Kč
Slovení a likvidace invazních ryb	0,3 t	8×	265 000 Kč
Instalace hnízdních budek - sovníky	10 ks	2 x	60 000 Kč
Zpracování inventarizačního průzkumu – cévnaté rostliny	1 ks	1×	22 000 Kč
Zpracování inventarizačního průzkumu – hmyz (3–4 řády)	1 ks	1×	42 000 Kč
Zpracování inventarizačního průzkumu – obojživelníci, plazi	1 ks	1×	22 000 Kč
Zpracování inventarizačního průzkumu – ptáci, savci	1 ks	1×	28 000 Kč
Vytvoření pruhového značení	3 000 m	1×	18 000 Kč
Údržba pruhového značení	3 000 m	2×	35 000 Kč
Instalace tabulového značení ZCHÚ	6 ks	1×	48 000 Kč
Údržba tabulového značení ZCHÚ	12 ks	2×	64 000 Kč
Náklady celkem (Kč)	---	---	**10 150 000 Kč**

* Zahrnuty nejsou činnosti spojené se stavebními pracemi.
** Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů. Ceny se odvíjí od Náklady obvyklých opatření MŽP, které byly stanoveny v roce vydání tohoto plánu péče.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

AOPK ČR, 2017. Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu CZ0723424 Stonáč. Dostupné na WWW: <http://drusop.nature.cz>.

AOPK ČR, 2023a. MapoMat – EVL, Mapování biotopů 2007–2022: Habitaty, Přírodní biotopy [online]. Aktualizováno 15. 11. 2023. Dostupné na WWW: <http://mapy.nature.cz>.

AOPK ČR, 2023b. Nálezová databáze ochrany přírody [online]. Aktualizováno 15. 11. 2023. Dostupné na WWW: <http://portal.nature.cz>.

AOPK ČR, 2023c. Ústřední seznam ochrany přírody DRUSOP [online]. Aktualizováno 15. 11. 2023. Dostupné na WWW: <http://drusop.nature.cz>.

CULEK M. et al., 1996: Biogeografické členění České republiky. Enigma, Praha.

ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ, 2023a. Katastrální mapa [online]. Dostupné na WWW: <https://geoportal.cuzk.cz/>.

ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ, 2023b. Ortofoto [online]. Dostupné na WWW: <https://geoportal.cuzk.cz/>.

ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ, 2023c. Základní mapa ČR 1 : 25 000 [online]. Dostupné na WWW: <https://geoportal.cuzk.cz>.

ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ, 2023d. Nahlížení do katastru nemovitostí [online]. Dostupné na WWW: <http://nahlizenidokn.cuzk.cz/>.

DEMEK J. et al., 1987. Zeměpisný lexikon ČSR. Hory a nížiny. Academia, Brno.

GRULICH V., CHOBOT K. [eds.], 2017. Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny – Příroda, Praha, 35: 1–178.

HÁKOVÁ A., KLAUDISOVÁ A., SÁDLO J. [eds.], 2004. Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura. 2000. PLANETA XII, 3/2004.

HEJDA R., FARKAČ J., CHOBOT K. [eds.], 2017. Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – Příroda, Praha, 36: 1–612.

CHOBOT K., NĚMEC M. [eds.], 2017. Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda, Praha, 34: 1–182.

INFORMAČNÍ SYSTÉM VEŘEJNÉ SPRÁVY – VODA, 2023. Správcovství vodních toků [online]. Dostupné na WWW: <https://voda.gov.cz/>.

CHYTRÝ M. et al. [eds.], 2010. Katalog biotopů České republiky. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

KONVIČKA M., BENEŠ J., ČÍŽEK L., 2005. Ohrožený hmyz nelesních stanovišť: ochrana a management. Sagittaria, Olomouc.

KRÁSA, A., 2015. Ochrana saproxylického hmyzu a opatření na jeho podporu. Metodika AOPK ČR. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Praha.

MARHOUL P., TUROŇOVÁ D., 2008. Zásady managementu stanovišť druhů v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000. AOPK ČR, Praha.

MÍCHAL, I., PETŘÍČEK, V., 1999. Péče o chráněná území (I. Nelesní společenstva). AOPK ČR, Praha.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDNÍ, 2023. Náklady obvyklých opatření MŽP 2024. Aktualizováno 15. 11. 2023. Dostupné na WWW: <https://www.mzp.cz/cz/naklady_obvyklych_opatreni_2024>.

NÁRODNÍ GEOPORTÁL INSPIRE, 2023. Mapové kompozice – Geomorfologické člení ČR, Půdní mapa ČR 1 : 250 000 [online]. Aktualizováno 15. 11. 2023. Dostupné na WWW: <http://geoportal.gov.cz>.

NAŘÍZENÍ VLÁDY ČR č. 132/2005 Sb. o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit

NAŘÍZENÍ VLÁDY ČR č. 187/2018 Sb., o vyhlášení evropsky významných lokalit zařazených do evropského seznamu

NAŘÍZENÍ ZLÍNSKÉHO KRAJE č. 16/2013 o zřízení přírodní památky Stonáč, jejího ochranného pásma a stanovení bližších ochranných podmínek

NEUHÄUSLOVÁ, Z., MORAVEC J. [eds.], 1998. Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Academia, Praha.

PAVELČÍKOVÁ, L., PAVELČÍK, P., 2012. Plán péče o přírodní památku Stonáč na období 2014–2023. Dostupné na WWW: <http://drusop.nature.cz>.

PERGL, J., SÁDLO, J., PETRUSEK, A., LAŠTŮVKA, Z., MUSIL, J., PERGLOVÁ, I., ŠANDA, R., ŠEFROVÁ, H., ŠÍMA, J., VOHRALÍK, V., PYŠEK, P., 2016. Black, Grey and Watch Lists of alien species in the Czech Republic based on environmental impacts and management strategy. NeoBiota 28: 1–37.

PLÍVA, K., 1987. Typologický klasifikační systém ÚHÚL. Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, Brandýs nad Labem.

PYŠEK, P. et al., 2012. Catalogue of alien plants of the Czech Republic (2nd edition): checklist update, taxonomic diversity and invasions patterns. Preslia 84:155–255.

SKALICKÝ, V., 1988. Regionálně fytogeografické členění. – In: HEJNÝ, S., SLAVÍK, B., [eds.], Květena ČSR, díl 1. Praha, Academia, 103–121.

ÚSTAV HOSPODÁŘSKÉ ÚPRAVY LESŮ, 2023a. Lesní hospodářské osnovy. Dostupné na WWW: <http://geoportal.uhul.cz/mapy/mapylho.html>.

ÚSTAV HOSPODÁŘSKÉ ÚPRAVY LESŮ, 2023b. Mapová vrstva SLT. Dostupné na WWW: <http://geoportal.uhul.cz>.

ÚSTAV HOSPODÁŘSKÉ ÚPRAVY LESŮ, 2023c. Honitby ČR. Dostupné na WWW: <https://geoportal.uhul.cz/mapy/mapyhon.html>.

ÚZEMNÍ PLÁN MĚSTA Kroměříže schválený dne 12. 1. 2006

VYHLÁŠKA 395/1992 Sb. Ministerstva životního prostředí České republiky ze dne 11. června 1992, kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

VYHLÁŠKA č. 45/2018 Sb. o plánech péče, zásadách péče a podkladech k vyhlašování, evidenci a označování chráněných území.

VYHLÁŠKA MINISTERSTVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ č. 111/2015 Sb. o zrušení některých právních předpisů o vyhlášení zvláště chráněných území

VYHLÁŠKA MINISTERSTVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ č. 25/2016 Sb. o zrušení některých právních předpisů o vyhlášení zvláště chráněných území

VÝNOS MINISTERSTVA KULTURY č 59.571/54-IX ze 17. 3. 1955 o zřízení státní přírodní reservace „Stonáč“

ZÁKON č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON č. 289/1995 Sb., o lesích.

4.3 Plán péče zpracoval

Zpracovatelem plánu péče je **Ing. Vilém Jurek**, Šumice 482, 687 31 Šumice
kontakty – tel. 605 526 958, e-mail: vilem.j@gmail.com.

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

4.4 Schválení orgánem ochrany přírody

Potvrzení o schválení plánu péče pro: _____

na období: _____

Vydáno pod číslem jednacím: _____

V _____

dne _____

Podpis: _____

Razítko: _____

5. SEZNAM PŘÍLOH

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich
T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich
M1 – Orientační mapa s vyznačením území
M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma
M3 – Mapa dílčích ploch a objektů
M4 – Lesnická mapa typologická
M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

Financováno Evropskou unií

Projekt „Péče o chráněná území Zlínského kraje 2023– 2027“, reg. č. CZ.05.01.06/01/22_030/0002308, je financován Evropskou unií

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

Dílčí plocha	Označení JPRL	Výměra dílčí plochy (ha)	Číslo rámcové směrnice	Dřeviny	Zastoupení dřevin (%)	Průměrná výška porostu (m)	Stupeň přirozenosti*	Doporučené zásahy	Naléhavost**	Poznámka
1b, 2	–	0,31	1/1	TPČ JS OL VR SM AK	60 20 10 10	28	III	Hospodářský způsob je výběrný za účelem prosvětlení porostu i podrostu. Zaměřit se i na prořezávku křovin. Šetřit případné jedince DB. Ponechávat odumřelé dřevo nastojato i ležato. Všechny invazní druhy dřevin jednorázově odstranit vhodnými metodami.	2	Případné zásahy je nutné provádět pouze v období 1. 9.– 30. 11. z důvodu zvýšené ochrany obojživelníků, ptactva a netopýrů.

* stupeň přirozenosti:
III. les přírodě blízký
** naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásah se uvádí podle následujícího členění:
1. stupeň – zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany);
2. stupeň – zásah vhodný;
3. stupeň – zásah odložitelný.

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

Označení plochy nebo objektu	Výměra (ha)	Stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	Doporučený zásah	Naléhavost*	Termín provedení	Interval provádění
1	2,75	Vodní plochy s litorály, rákosinami a dřevinnou vegetací. V tůních dochází k rozmnožování obojživelníků. Přítomny jsou ryby – lín, karas stříbřitý, sumeček americký. Na vodní hladině se nachází porosty okřehku, voďanky žabí, žebratky a vodního moru kanadského. V okolí tůní rostou cennější druhy jako rozrazil dlouholistý, vrbovka bahenní, šmel okoličnatý aj. V litorálu se objevují vyšší ostřice a sítiny (významná je ostřice příbřežní). V rákosinách hnízdí ptactvo, v minulosti zaznamenán výskyt moudivláčka. Dřevinnou vegetaci tvoří dřeviny lužních biotopů – olše, vrby, topol černý, jasan, dub letní, v podrostu jsou přítomny bezy, trnky obecné aj. Dlouhodobou péči je potřeba zaměřit na maximální osvit vodních ploch a dostatečnou plochu zátopy. Toho lze docílit průběžnou redukcí dřevin i rákosiny a znovu provedení odbahnění. Porosty kolem tůní je vhodné sekat mozaikovitě, stejně tak to platí u rákosin. U rákosin zásah provádět postupně jednou za dva roky. Nezbytná je redukce dřevin s cílem porosty výrazně prosvětlit z jižní strany. Limitovat je vhodné keřové patro. Vybrané jedince vrby ořezávat na hlavu. Údržba tůní by měla být jednorázová s cílem odtěžit nánosy živného sedimentu. Mezi další cíle je udržení lokality bez invazních druhů – ať už ryb, tak rostlin. Pro redukování invazního vodního moru je nezbytné ruční vytrhání. Dřeviny je nutné likvidovat cestami metod cílené likvidace. Pro udržení tůní bez ryb, je nezbytné provádět odlovy ryb. Pro kvalitu vody je zásadní, aby byly všechny přítoky kontrolovány na přítomnost zvýšené depozice živin. Stejně tak je nutné dostupnými cestami snížit splachy živin i ornice do území. Znamená to, umístit na vtocích (mimo PP i EVL) sedimentační nádrže a zatravnit prstenec kolem území (kde to ještě není provedeno). <u>Pro přesnější naplňování cílů byly zvlášť vymezeny tyto dílčí skupiny</u>: **1a** (1,46 ha) – severní cíp, pramení tu železitý pramen, který svým složením limituje přítomnost živočichů, plocha se pomalu zatahuje dřevinnou vegetací, žádoucí se prořezání střední části a prosvětlení jižních stěn, okraje je vhodné sekat, tůň je vhodné odbahnit až k pramenu. **1b** (1,30 ha) – dvě tůně ve střední části území, po proběhlé revitalizaci (2018/2019) došlo k otevření prostoru, zásah měl být však razantnější, k čemuž se lze vrátit a provést další redukce, tůně je vhodné znova odbahnit a odvést zeminu z místa, litorály a okolí tůní je žádoucí každoročně sekat (avšak mozaikovitě, nikdy ne všechnu vegetaci; obsekávat cennější druhy rostlin). Po výřezech je vhodné udržovat travní porost.	SEČENÍ TRAVNATÝCH ČÁSTÍ	1	VI, IX–X	1×/rok
			SEČENÍ RÁKOSIN	2	XI–I	1×/2 roky
			VYTRHÁVÁNÍ ROSTLIN	1	VIII–IX	dle potřeby
			ODSTRANĚNÍ NEVHODNÝCH DŘEVIN	2	IX–III	1×/1–3 roky
			ODSTRAŇOVÁNÍ INVAZNÍCH ROSTLIN	1	VII–XI	každoročně
			ŘEZ NA HLAVU	2	II–III	1×/3–5 let
			SLOVENÍ A LIKVIDACE RYB	2	IX–VII	1×/3 roky
			ÚDRŽBA TŮNÍ A MOKŘADŮ	1	IX–XII	1×/10 let
2	1,83	Jedná se o souvislý porost dřevinné vegetace (jeden pozemek je PUPFL). Středem plochy vede koryto potoka Stonáč. Porosty mají charakter lužního lesa. Vyskytují se zde olše, topoly, vrby, dále smrky (dnes většina uschla), javory jasanolisté aj. Pomístně je přítomen dul letní, javory, lípy. V severozápadní části se nachází výsadba jabloní, švestek a třešní). Bylinné patro je potlačené zastíněním. Občas se zde objevují porostní mezery vzniklé padlými stromy. Ty jsou velmi rychle zarůstány nitrofilní vegetací. Živné jsou také okraje. Dlouhodobým cílem je udržení lužních charakteru, avšak s různými prostorovými diferenciacemi. Vhodné je celkově porost prořezat, žádoucí je ponechávání úseků bez zásahů, naopak lze vytvářet uměle porostní mezery. Z místa by měly být odstraněny všechny invazní dřeviny včetně ořešáků. Vrby, popř. o topoly či lípy je možné seřezat na hlavu. Po větších výřezech by mělo probíhat každoroční kosení; platí to i o okrajích. Vhodné je v této ploše vybudovat nové tůně v korytě potoka a provést celkovou revitalizaci toku směrem na jih (potok je možné například vybřežit až do ochranného pásma několika meandry). Tato opatření by měl řešit samostatný projekt.	ODSTRANĚNÍ NEVHODNÝCH DŘEVIN	1	IX–III	1×/1–3 roky
			ODSTRAŇOVÁNÍ INVAZNÍCH ROSTLIN	1	VII–XI	každoročně
			ŘEZ NA HLAVU	2	II–III	1×/3–5 let
			SEČENÍ TRAVNATÝCH ČÁSTÍ	1	VI–X	1×/rok
			REVITALIZACE KORYTA	3	IX–XII	1×/10 let
3	1,04	Zvlášť vyčleněné ochranné pásmo. Dnes se jedná z větší části o zemědělsky obhospodařovanou půdu a porost dřevinné vegetace (v rámci KN se jedná o ostatní plochu–zeleň). Ochranářsky významné pravděpodobně není, maximálně plocha s dřevinami. Potenciálně zde mohou vzniknout společenstva úhoru a řídkolesa. Zásadní je, aby zde byla nastavena průběžná péče. <u>Pro přesnější naplňování cílů byly zvlášť vymezeny tyto dílčí skupiny</u>: **3a** (0,87 ha) – obděláváno jako zemědělská půda, vhodné je zde vyloučit zemědělské hospodaření a založit úhor, který bude každoročně sečen (v prvních letech více, poté rozvolnit a sekat mozaikovitě) a různě narušován (orba, podmítka), takový porost bude atraktivní pro hmyz vyžadující obnažené povrchy i ptáky, kteří hnízdí na zemi nebo ve vysoké trávě (zaplevelení je žádoucí).	NARUŠENÍ PŮDNÍHO POVRCHU	2	X–II	1×/2 roky
			SEČENÍ TRAVNATÝCH ČÁSTÍ	1	VI, IX–X	1×/rok
			ODSTRANĚNÍ NEVHODNÝCH DŘEVIN	2	IX–III	1×/1–3 roky
			ODSTRAŇOVÁNÍ INVAZNÍCH ROSTLIN	1	VII–XI	každoročně

		3b (0,16 ha) – dřevinnou vegetaci maximálně prořezat a ponechávat pouze vzrostlé jedince vrb, dubu a olší, křoviny ponechávat jen výjimečně, odstranit všechny invazní druhy, vrby i další dřeviny ořezat na hlavu, podrost každoročně sekat.	ŘEZ NA HLAVU	2	II–III	1×/3–5 let
4	0,03	Plocha kudy vede cyklostezka. Skládá se z tělesa stezky, propustku (mostku) se zábradlím a travnatého okraje. Přes tuto plochu migrují obojživelníci – především rourou propustku, ale i přes cyklostezku. Travnaté okraje jsou nevhodně mulčovány, navíc jen z části. Tato dílčí plocha je významnou spojnicí a rozděluje přírodní rezervaci. Zásadní je, aby byla zajišťována propustnost trouby a nedocházelo k jejímu ucpání (vhodné je každoroční pročistění v září–lednu). Okraje je potřeba kompletně a neponechávat nepokosené okraje, hmota musí být shrabána a odvezena. Dle potřeba likvidovat invazních druhy rostlin. Na obě strany je žádoucí instalovat dopravní ceduli se symbolem žáby.	SEČENÍ TRAVNATÝCH ČÁSTÍ	1	VI–X	1×/rok
			ODSTRAŇOVÁNÍ INVAZNÍCH ROSTLIN	2	VII–XI	každoročně

* naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásah se uvádí podle následujícího členění:
1. stupeň – zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany);
2. stupeň – zásah vhodný;
3. stupeň – zásah odložitelný.

Financováno
Evropskou unií

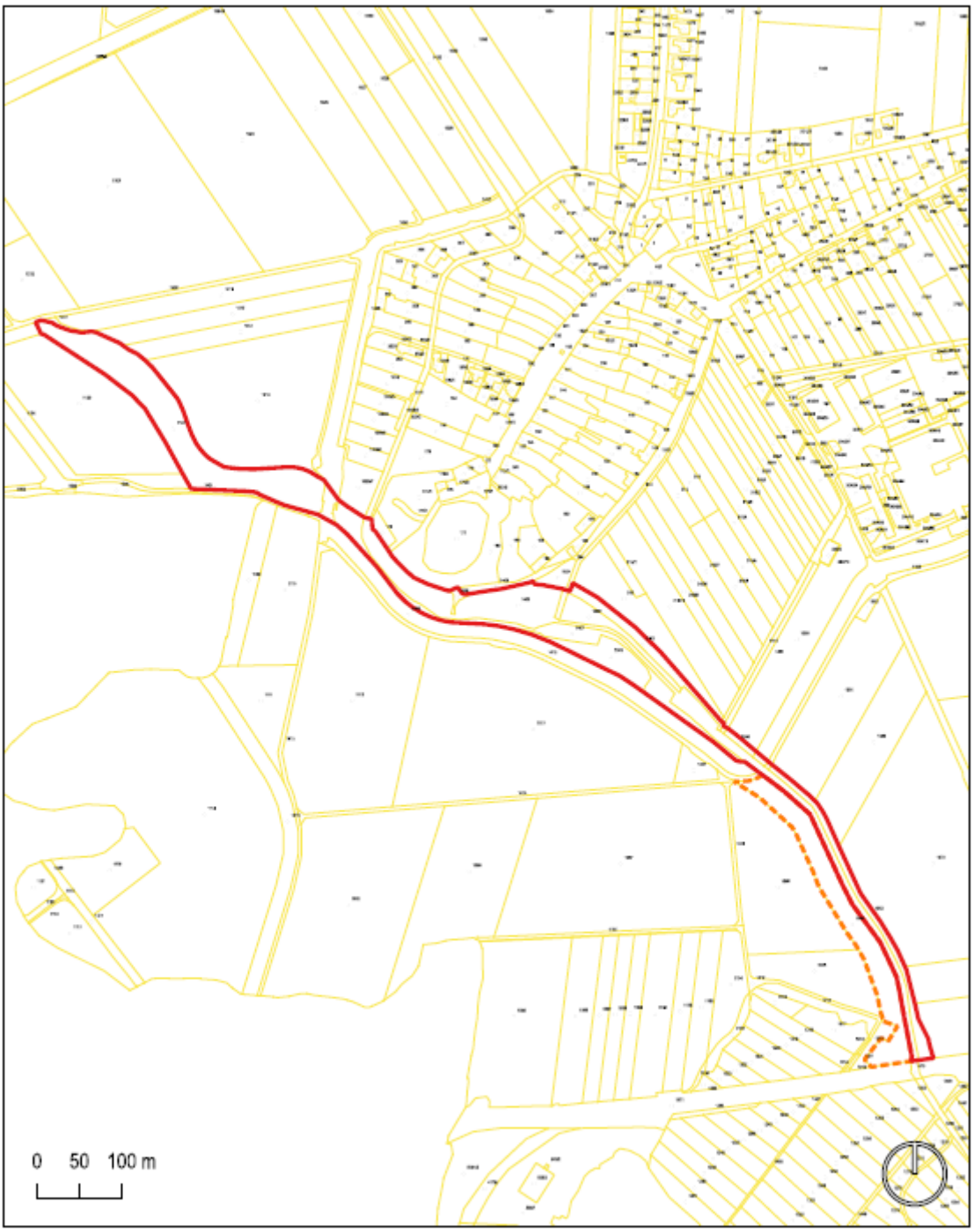
Projekt „Péče o chráněná území Zlínského kraje 2023– 2027“, reg. č. CZ.05.01.06/01/22_030/0002308, je financován Evropskou unií

M1 – Orientační mapa s vyznačením ZCHÚ

ZM 1 : 25 000 © ČÚZK, 2023c
ZCHÚ, OP © AOPK ČR, 2023c

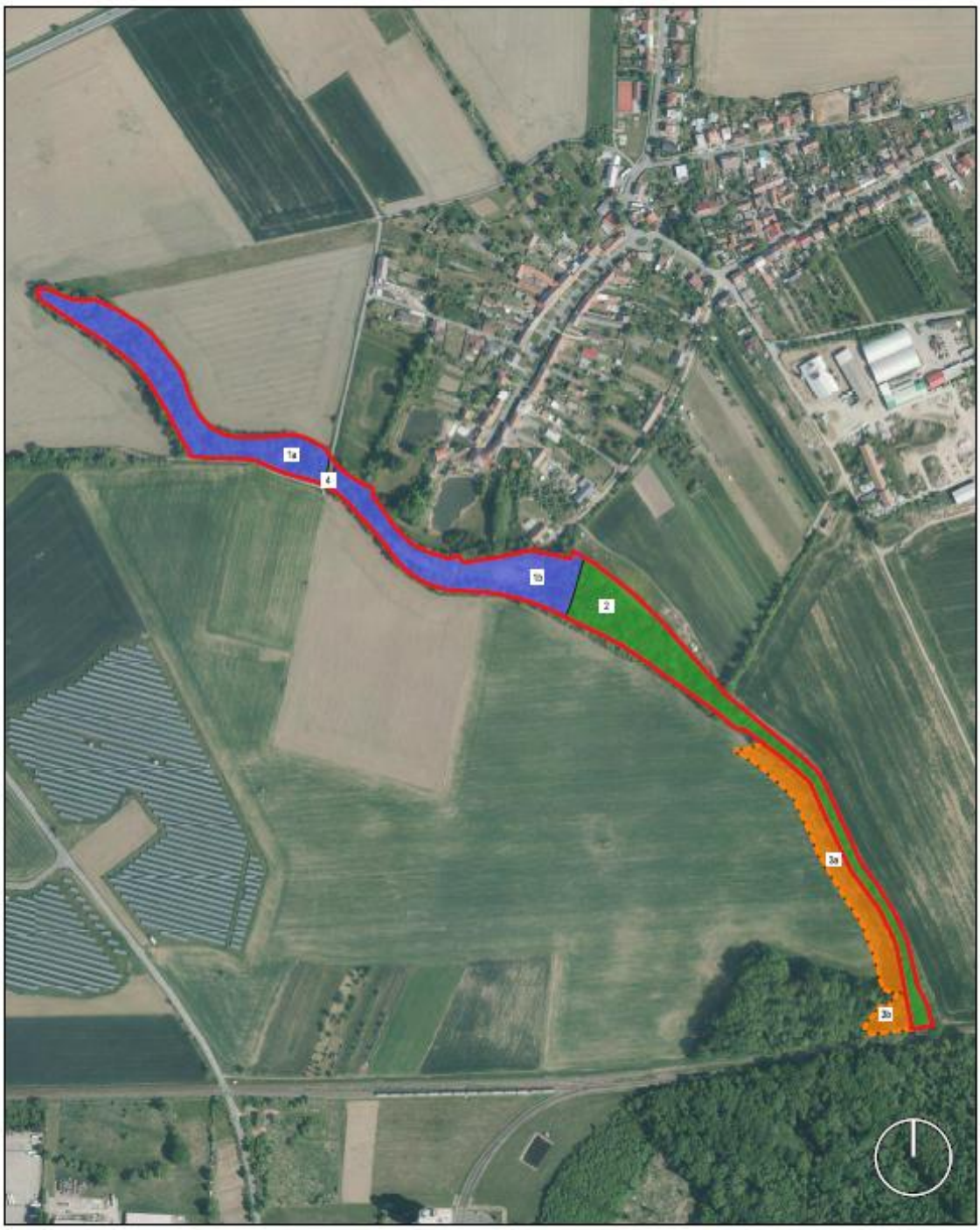
M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

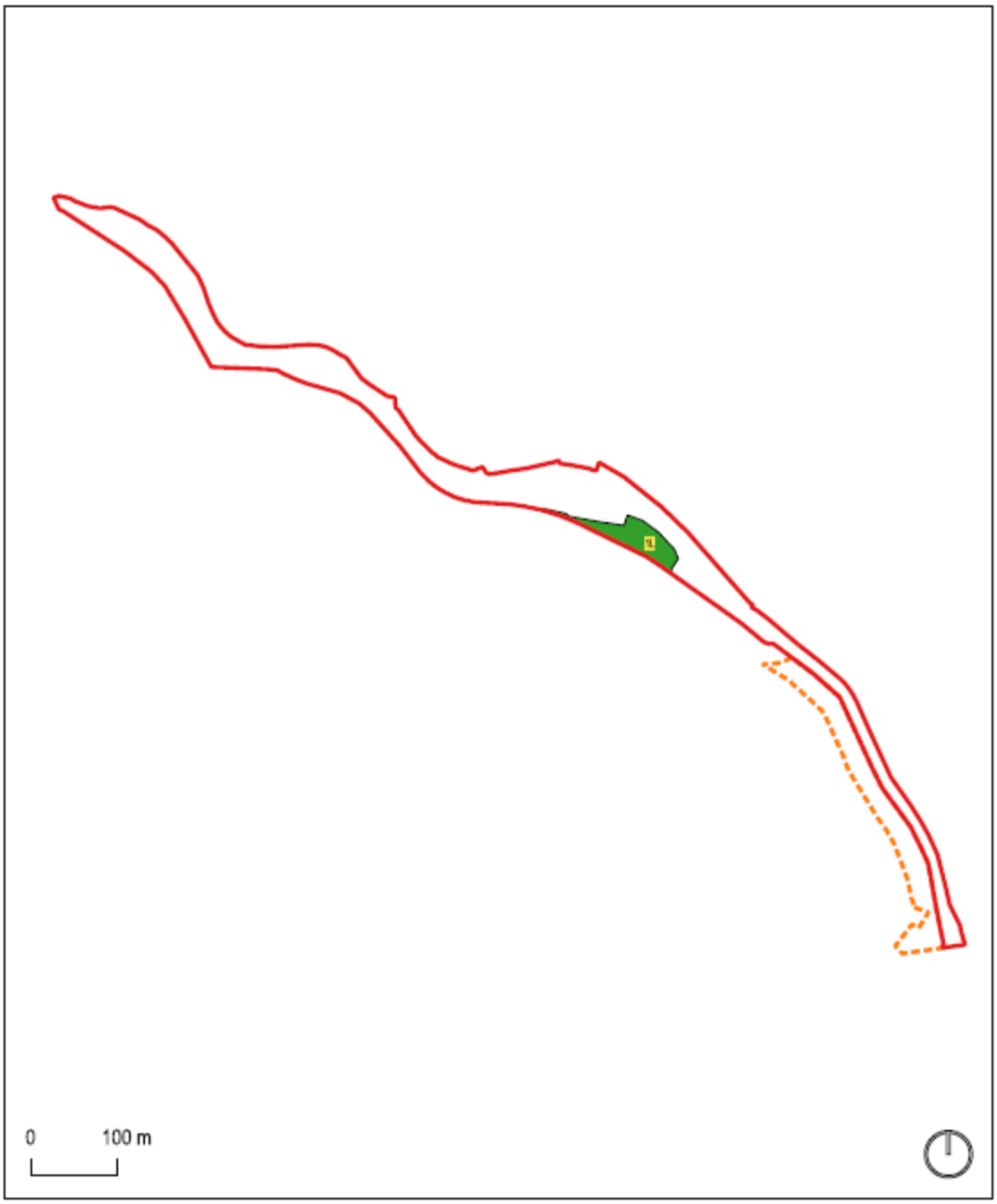
Hranice ZCHÚ
Ochranné pásmo ZCHÚ
Hranice pozemků
123/4 Parcelní číslo

KN © ČÚZK, 2023a
ZCHÚ, OP © AOPK ČR, 2023c

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

M4 – Lesnická mapa typologická

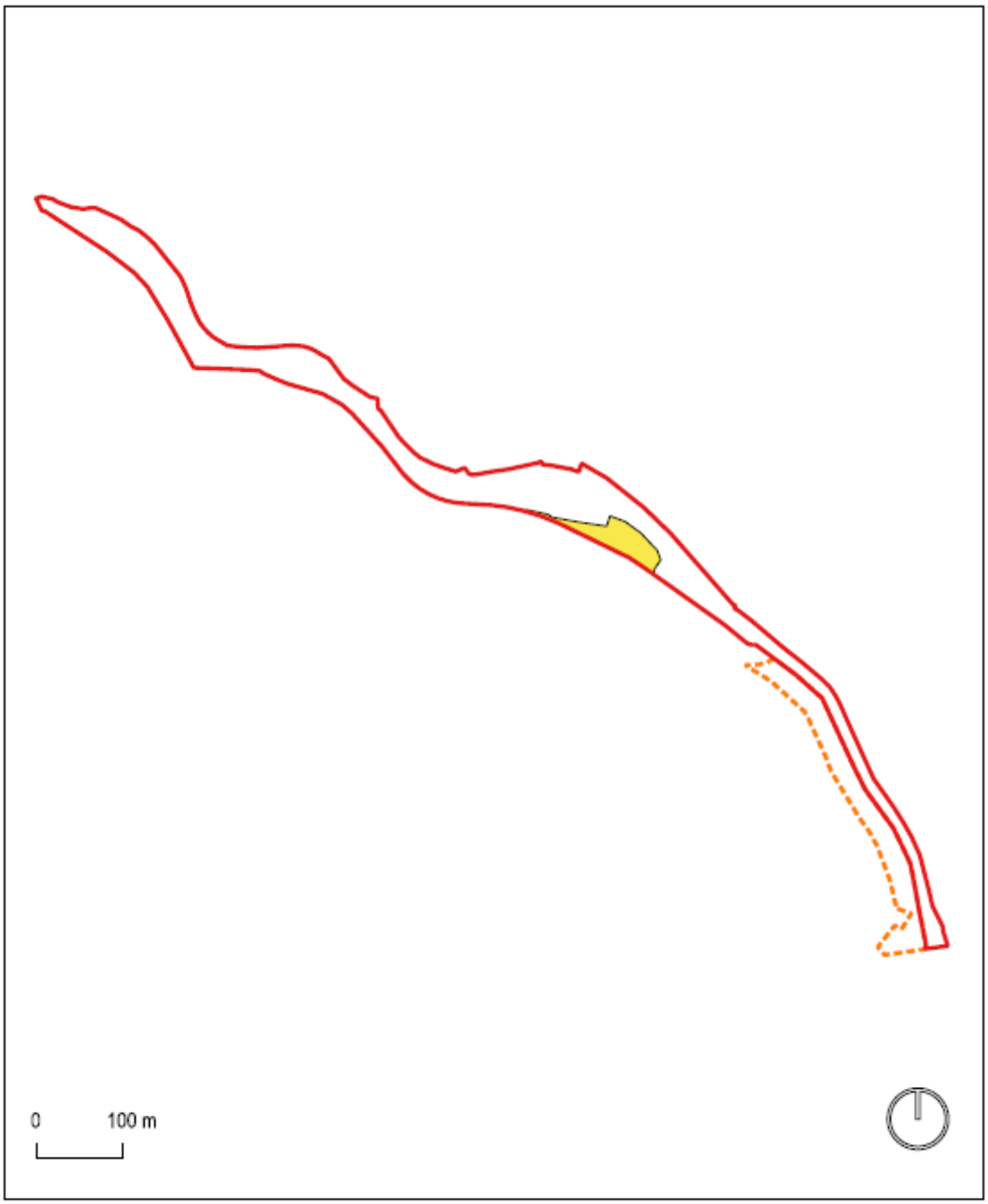
Soubory lesních typů:
1L – Jilmový luh

Hranice ZCHÚ

Ochranné pásmo ZCHÚ

Soubory lesních typů © ÚHUL 2023b
ZCHÚ, OP © AOPK ČR, 2023c

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

Stupeň přirozenosti: Hranice ZCHÚ Hranice ochranného pásma
les přírodě blízký

Lesnická mapa obrysová © ÚHUL, 2023a
ZCHÚ, OP © AOPK ČR, 2023c